

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o ochronie przyrody”, uznanie za rezerwat przyrody obszarów następuje w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Określa ono jego nazwę, położenie lub przebieg granicy i otulinę, jeżeli została wyznaczona, cele ochrony oraz rodzaj, typ i podtyp rezerwatu przyrody, a także sprawującego nadzór nad rezerwatem. Równolegle ustawodawca poprzez art. 7 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody uczynił utworzenie tej formy ochrony przyrody celem publicznym, zastrzegając w ustępie 2 tego artykułu, że jej utworzenie bez zgody właściciela może nastąpić wyłącznie na gruntach Skarbu Państwa.

Nazwa projektowanego rezerwatu „Pieńki Rzewińskie”, nawiązującą od zwyczajowej nazwy fragmentu lasu położonego na południowy wschód od wsi Pieńki Rzewińskie, będącego częścią dużego kompleksu leśnego (Kielki), rozciągającego się pomiędzy miejscowościami Pieńki Rzewińskie, Polesie, Kielki, Dziektarzewo Wylaty.

Rezerwat Pieńki Rzewińskie położony jest około 20 km na północ od Płońska. Według aktualnego podziału administracyjnego kraju, rezerwat położony jest w granicach administracyjnych województwa mazowieckiego, w powiecie płońskim, gminie Baboszewo, obrębie ewidencyjnym nr 0033, działka ewidencyjna oznaczona numer 120/1.

Obszar rezerwatu wynosi 44,16 ha i obejmuje cały oddział 36, 36A, będący własnością Skarbu Państwa, pozostający pod zarządem Nadleśnictwa Płońsk.

Dominującym typem siedliskowym są olsy jesionowe (OIJ) oraz lasy wilgotne (Lw). Fitocenozy te stanowią siedliska przyrodnicze o znaczeniu wspólnotowym: grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (9170) oraz: łęgowe lasy olszowo-jesionowe (91E0-3*) - siedlisko priorytetowe. Dodatkowo bogactwo florystyczne rezerwatu wzbogacają stare dęby i jesiony i olsze w wieku 90 – 152 lat.

Na terenie projektowanego rezerwatu stwierdzono 20 gatunków ptaków w tym dzięcioł czarny *Dryocopus martius* który wymieniony jest w Załączniku I Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. Urz. UE L 20 z 26.01.2010, str. 7, z późn. zm.), zwanej Dyrektywą Ptasia (tab. 2), oraz 9 gatunków ssaków, w tym łos *Alces alces*, bóbr europejski *Castor fiber*, borsuk *Meles meles*.

Biorąc pod uwagę zdiagnozowane na etapie tworzenia rezerwatu przyrody zagrożenia, wokół tego obiektu przyrodniczego została utworzona otulina zabezpieczająca przyrodę rezerwatu przed negatywnym oddziaływaniem działalności człowieka.

Wyznaczenie otuliny rezerwatu związane jest bezpośrednio z planem ochrony obligatoryjnie sporządzanym dla rezerwatów przyrody. W świetle obowiązującego prawa powinno unikać się uchwalania planu ochrony rezerwatu przyrody bez utworzenia dla niego otuliny. Zgodnie bowiem z art. 13 ust. 3a ustawy o ochronie przyrody projekty aktów prawnych z zakresu zagospodarowania przestrzennego w części dotyczącej rezerwatu przyrody i jego otuliny, wymagają uzgodnienia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska w zakresie ustaleń tych planów, mogących mieć negatywny wpływ na cele ochrony rezerwatu przyrody. Powyższe oznacza, że jedynie uznanie za rezerwat przyrody, bądź wyznaczenie otuliny rezerwatu daje gwarancję kontroli dokonywanych w tym obszarze zmian w dokumentach planistycznych. W celu realnej kontroli nad zagospodarowaniem terenu wokół rezerwatu przyrody, a którego właściwe zagospodarowanie jest kluczowe dla utrzymania jego celu ochrony, należy wyznaczyć otulinę. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie przy definiowaniu zasięgu otuliny uwzględnił zagrożenia zewnętrzne, jakie mogą powstać w stosunku do rezerwatu przyrody Pieńki Rzewińskie. Głównym zagrożeniem są spowodowane przez człowieka zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym mogące doprowadzić do utraty cech charakterystycznych siedlisk przyrodniczych chronionego obiektu.

Obszar rezerwatu przyrody obejmuje powierzchnię 44,16 ha, obliczoną w oparciu o poligon opisany współrzędnymi punktów załamania granicy, za pomocą oprogramowania QGIS 3.16.9.

Projekt zarządzenia została przesłany do zaopiniowania Lasom Państwowym, jako jednostce organizacyjnej sprawującej nadzór nad rezerwatem przyrody. W ramach konsultacji przekazano następujące uwagi.

1. Błędna powierzchnia 44,15 ha – według Powszechnej Ewidencji Gruntów powinna wynosić 44,51 ha.

Powierzchnia 44,16 ha rezerwatu przyrody wykazana w zarządzeniu została obliczona zgodnie z wytycznymi Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w oparciu o poligon opisany współrzędnymi punktów załamania granicy. Powstała rozbieżność może być związana z przyjęciem w planie urządzania lasu odmiennej metody jej wyliczenia. Ponadto, na różnicę, pomiędzy powierzchnią wydziałów leśnych a powierzchnią opisaną współrzędnymi punktami załamania granicy, może mieć wpływ to, że szereg obiektów, np.: liniowe szczegóły sytuacji wewnętrznej, pomimo że posiadają odrębną powierzchnię, nie posiadają statutu samodzielnego wydziału leśnego. Obszarowo położone są one w obrębie poszczególnych wydziałów leśnych, jednak ich powierzchnia nie jest wykazywana w powierzchni wydziału, w granicach, którego się znajdują.

2. *Wniosek o usunięcie z projektowanej otuliny oddziałów: 33 i 34.*

Wskazane w uwadze oddziały stanowią powiązany z rezerwatem kompleks leśny i wyłączenie ich z otuliny może nie pozostać bez wpływu na pełnioną przez nią funkcję ochronną.

3. *Bardzo ważne jest aby w uzasadnieniu znalazło się ściśle określenie sposobu prowadzenia gospodarki w otulinie rezerwatu ze względu na szereg wskazań gospodarczych dla wydziałów, które się znajdują w jej granicach.*

Niniejsze zarządzenie nie stanowi aktu prawnego regulującego zasady prowadzenia gospodarki leśnej. Zagadnienie to zostało unormowane przepisami ustawy o ochronie przyrody wskazującymi, że w otulinie może być prowadzona działalność niestanowiąca zagrożenia dla obiektu chronionego. Powielania ustawowych przepisów. Zgodnie z obowiązującym prawem niedopuszczalnym jest powtarzanie w aktach prawa miejscowego norm przyjętych w aktach wyższego rzędu, jakim jest w stosunku do niniejszego zarządzenia ustawa o ochronie przyrody.

Projekt zarządzenia został przesłany do zaopiniowania Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska. Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska w ramach przeprowadzonej konsultacji pismem z dnia 13 lutego 2025 r. znak DZP-WO.6200.16.2025.AP wskazał następujące uwagi.

Należy uaktualnić publikator ustawy Prawo Geodezyjne i kartograficzne – poprawny zapis to (Dz. U. z 2024 r. poz. 1151 i 1824), a także rozważyć inną skalę dla map poglądowych – obecne mapy poglądowe są nieczytelne.

Poprawiono zarządzenie zgodnie z wniesioną uwagą.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie zasięgnął opinii Regionalnej Rady Ochrony Przyrody w sprawie utworzenia przedmiotowego rezerwatu przyrody.

Projekt zarządzenia został uzgodniony przez Wojewodę Mazowieckiego w trybie art. 56 ust.1 pkt 15 w związku z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. oraz z 2024 r. poz. 1907). Wojewoda Mazowiecki uzgadniając projekt zarządzenia wskazał, jako uwagę o charakterze legislacyjnym, że należy przeredagować załączniki do zarządzenia w taki sposób aby zostały one ujęte w jednym załączniku „Załączniki do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia.....2025 r.”. Naniesiono w tym zakresie poprawki do zarządzenia.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Cel wprowadzenia zarządzenia.

Celem wprowadzenia zarządzenia jest uznanie rezerwatu przyrody Pieńki Rzewińskie.

2. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny.

Zarządzenie będzie oddziaływało:

- 1) na Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie;
- 2) na właściciela rezerwatu;
- 3) jako powszechnie obowiązujący akt prawa miejscowego na wszystkie podmioty znajdujące się, lub które znajdują się w zasięgu terytorialnym objętym jego regulacją.

3. Konsultacje.

Projekt zarządzenia, jako akt prawa miejscowego podlega na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190 oraz z 2024 r. poz. 1907) uzgodnieniu z Wojewodą Mazowieckim.

4. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie przedmiotowego zarządzenia nie pociągnie za sobą żadnych dodatkowych skutków finansowych dla jednostek samorządu terytorialnego i budżetu państwa.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Zapisy w projekcie zarządzenia nie będą miały wpływu na rynek pracy.

6. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców, a zwłaszcza mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców oraz na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

Wydanie niniejszego aktu prawnego stanowi sposób realizacji celów ochrony przyrody. Wprowadzenie jego regulacji wyeliminuje wątpliwości i niejasności w odniesieniu do prowadzonej w obiekcie ochrony przyrody, co z kolei usprawni opracowywanie dokumentacji i wydawanie decyzji w prowadzonych w jego materii procedurach uzgodnieniowych. Spodziewać się również można, że przedmiotowy projekt przyczyni się do polepszenia warunków realizacji działań ochrony czynnej w związku z łatwiejszym dostępem do informacji dotyczących przedmiotów i celów podlegających ochronie. Proponowana regulacja nie będzie wywoływać skutków istotnych ze względu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe, a także na osoby starsze i osoby niepełnosprawne. Projektowana regulacja nie wpłynie na proces inwestycyjny z uwagi na fakt, iż nie wprowadza żadnych zmian w zagospodarowaniu terenu.

7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Projektowana regulacja nie ma wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

8. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Regulacja objęta przedmiotowym zarządzeniem nie jest objęta prawem UE.